

Hinku-työryhmän raportti 2024

Ristijärven kunta liittyi HINKU- eli hiilineutraalit kunnat-verkostoon vuonna 2023. Hinku-kuntia on nyt 99. Nämä kunnat ovat sitoutuneet tavoittelemaan 80 prosentin päästövähennystä vuoteen 2030 mennessä vuoden 2007 tasosta. Päästöt lasketaan Hinku-laskentasäännön mukaan (mukaan lukien päästöhyvytykset). Kunnat pyrkivät vähentämään ilmastopäästöjään muun muassa lisäämällä uusiutuvan energian käyttöä ja parantamalla energiatehokkuutta. Kunnat kannustavat myös paikallisia yrityksiä ja asukkaita ilmastotekoihin.

Toimintaa varten kuntaan perustettiin viiden hengen hinkuryhmä, jonka tehtäviä ovat:

- Kunnalle laaditaan vuosittain suunnitelma päästöjä vähentävistä investoinneista. Investoinnit hyväksytään seuraavan vuoden talousarviossa.
- Kunnalle laaditaan vuosittain hillintätoimien suunnitelma, joka osoittaa, millä toimenpiteillä ja investoinneilla kasvihuonekaasupäästöjä pyritään vähentämään koko kunnan alueella. Suunnitelma sisältää suunnitellut investoinnit sekä keinoja asukkaiden ja paikallisten yritysten aktivoimiseen.
- Kunnan alueella toteutuneet merkittävimmät hillintätoimet kootaan vuosittain ja julkaistaan kunnan verkkosivuilla. Tieto tehdyistä toimista toimitetaan myös SYKElle (Suomen ympäristökeskus). Valtakunnallisesti kiinnostavat hillintätoimet voidaan viedä myös Kestävyysloikka-verkkopalveluun. Toimenpiteisiin liitetään mahdollisuuksien mukaan saavutetut päästövähennykset. SYKE voi tarvittaessa täydentää tiedot Kestävyysloikkaan.
- Kunnan henkilöstölle ja kunnanvaltuustolle tiedotetaan vuosittain hankkeen saavutuksista.
- Alueen asukkaille, yrityksille sekä maa- ja metsätalousyrittäjille viestitään ilmastomuutoksen hillinnän mahdollisuuksista.

Hinkuun liittyminen edellytti vuoden sisään tekemään myös kuntien energiatehokkuussopimuksen (KETS). Kunta-alan energiatehokkuussopimus on työ- ja elinkeinoministeriön, Energiaviraston ja Kuntaliiton välinen sopimus energian tehokkaammasta käytöstä kunta-alalla vuosina 2017–2025. Kunnat, kaupungit ja kuntayhtymät allekirjoittavat liittyjäkohtaisen energiatehokkuussopimuksen, jossa ne sitoutuvat Kunta-alan energiatehokkuussopimuksen toimenpiteisiin ja tavoitteisiin. Sopimus tehtiin 2024. Hinkuryhmä laati Ristijärven kunnalle energiatehokkuussuunnitelman, joka on nähtävillä kunnan nettisivuilla. Sopimus ei pääty 2025 vaan tulee muuttumaan nykyisestä KETSistä JETSiin eli kyseessä on uusi Julkisen alan energiatehokkuussopimus 2026–2035. Sopimus siis jatkuu ja loppuvuodesta asiasta tiedotetaan.

Energian tehostamistoimia kunnassa:

Ennen liittymistä on jo aloitettu mm. kiinteistöjen lämpötilojen lasku järkevälle tasolle, kiinteistöjen sisä- ja ulkovalaistuksen muuttamista ledeiksi sekä paloaikojen säätämistä, katuvalojen muutos ledeiksi ja paloaikojen säätämistä. On saatu pienennettyä sulakekokoja ja siten säästöjä myös sähkölaskussa. Kuntaan päätettiin hankkia aurinkopaneelit. Hanke on toistaiseksi hyllyllä, koska alkuperäinen sijoituspaikka ei sopinut.

Alla on taulukko toteutuneista hankkeista, joilla on saatu energiatehokkuutta lisättyä.

Ristijärvellä toteutetut energiaratkaisut:

Vuosi	Maalämpö	Aurinkopaneelit	Vesi-ilmalämpöpumppu	Pientuulivoimala
2018	2			
2019	6			
2020	2			
2021	9		2	
2022	4	2		
2023	1	2	1	
2024	2			1
Yht	26	4	3	1

Hinkuryhmä on tiedottanut toiminnastaan Ristaos-lehdessä. Ryhmä kävi vierailmassa Puolangan biokaasulaitoksella tutustumassa kuinka yhdyskunta- ym. jätteestä saadaan biokaasua. Tulevaisuudessa olisi mahdollista ristijärveläinen jäte toimittaa sinne jalostettavaksi. Kävimme myös tutustumassa Pihlajavaaralla erään maatilan uuteen aurinkovoimalaan, josta viljelijäpariskunnalla on ollut hyviä kokemuksia.

Hinkuryhmä seuraa mitä energiatehokkuus rintamalla tapahtuu, kuten minkälaisia rahoitusmahdollisuuksia ja mitä uutta tekniikkaa on tulossa ja mitä muissa Hinkukunnissa on tehty. Hinkuryhmä laajentaa tänä vuonna tiedottamistaan kunnan nettisivuille. Palautetta Hinkuasioista kuntalaiset voivat laittaa olemassa olevan palautesivun kautta.

Pyrimme kannustamaan asukkaita energiatehokkuuteen, kuten ilma/vesilämpöpumppujen hankintaan, maalämpöön siirtymiseen ja aurinkopaneeleiden hankintaan. Myös sähköauto on varteenotettava vaihtoehto myös maaseudulla. Koululle on pystytetty sähköautojen 11kW latauspiste.

Kuntaan suunniteltuun tuulivoimaan suhtaudumme myönteisesti. Aikaisemmin laskettujen kiinteistöjen lämpötiloja sekä ilmanvaihtosäätöjen seurantaa on jatkettu. Valaisimia on vaihdettu ledeiksi, kun niitä uusittu. Kirjastoon tullaan vaihtamaan seuraavaksi kaikki valaisimet ledeiksi.

Katvelan remontin yhteydessä on suunniteltu maalämpö yhdeksi vaihtoehdoksi nykyisen öljylämmityksen tilalle. Yleensä kaikessa rakentamisessa noudatetaan KETS:sta. Yleensä nämä hankinnat tietävät myös rahallista säästöä ainakin pidemmällä aikavälillä.

Hinkuryhmä:

Ahti Mikkonen Syke-yhteyshenkilö
Pertti Raninen puheenjohtaja
Helka Tolonen
Matja Häyrynen
Juha Kanervo